

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Verzenddatum 9 januari 2014
Ons kenmerk U13.23793
Uw brief van

Concernstaf

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie

Martijn de Quartel

Telefoon

14 010

E-mail

info@lansingerland.nl

Fax

(010) 800 40 01

Onderwerp **Preventief financieel toezicht**

Geachte leden van de Raad,

Met ingang van begrotingsjaar 2014 staat de gemeente Lansingerland onder preventief financieel toezicht van de Provincie Zuid-Holland (zie I13.57610). Dit onder toezicht stellen heeft een grote impact op de gemeente. Waar voorheen de financiële besluitvorming zelfstandig door de gemeente(raad) kon plaatsvinden moet deze nu ook door de Provincie geaccordeerd worden. In de praktijk betekent het dat de gemeente zonder goedkeuring van de Provincie geen uitgaven boven het niveau van de begroting 2013 mag doen. Indien in de begroting 2014 is besloten tot het naar beneden bijstellen van budgetten gelden de budgetten in de begroting 2014 als plafond voor de uitgaven. Uitgaven die dit kader overstijgen dienen ter goedkeuring aan de provincie te worden voorgelegd. Dat geldt ook voor beleidsintensiveringen, voorstellen voor nieuw beleid, investeringen en uitgaven in het kader van GREX-en.

Het preventieve toezicht vergt door alle lagen van de organisatie heen een uiterste terughoudend ten aanzien van het doen van uitgaven en het aangaan van verplichtingen. Deze houding zal ambtelijk en bestuurlijk moeten worden gedragen'. Daarbij is het uitgangspunt ten aanzien van investeringen, nieuw beleid of beleidsintensiveringen: 'nee, tenzij door het niet doen van de uitgaven:

- er kapitaalvernietiging plaatsvindt,
- er niet meer aan de wet kan worden voldaan,
- er een onacceptabele impact op het maatschappelijke en sociale leven in Lansingerland plaatsvindt.

Deze brief licht toe waarom de gemeente onder preventief toezicht staat, hoe de gemeente weer van het preventieve toezicht af kan komen, wat het verschil is tussen preventief toezicht en artikel 12 en wat preventief toezicht concreet inhoudt.

Waarom staat de gemeente onder preventief toezicht?

De Provincie houdt toezicht op de financiën van de gemeente. De Provincie kent hierbij twee vormen van toezicht: repressief en preventief toezicht. Als de financiën op orde zijn valt een gemeente onder repressief toezicht en kan de financiële besluitvorming volledig zelfstandig door de gemeente geregeld

worden. Als de gemeentefinanciën niet op orde zijn en het ook niet de verwachting is dat dit binnen 4 jaar wel het geval is valt een gemeente onder preventief toezicht. De gemeente verliest daarmee, tijdelijk, haar financiële zelfstandigheid.

De gemeentefinanciën zijn op orde indien in het begrotingsjaar structurele uitgaven van de gemeente gedekt worden door structurele inkomsten (het zogenoemde structurele evenwicht) en er geen sprake is van een negatieve algemene reserve. Indien in het eerste jaar geen sprake is van structureel evenwicht dient uit de meerjarenbegroting te blijken dat uiterlijk in het 4^e begrotingsjaar dit evenwicht wel wordt bereikt.

In de vastgestelde begroting 2014 van Lansingerland is geen sprake van structureel evenwicht en is er ook geen zicht op dat dit evenwicht in 4 jaar wel wordt bereikt. Daarnaast is sprake van een negatieve algemene reserve. Op grond hiervan plaatst de Provincie de gemeente onder preventief toezicht en wordt vooralsnog de begroting 2014 van goedkeuring onthouden.

Hoe komt de gemeente weer onder repressief toezicht?

De gemeente komt weer in aanmerking voor repressief toezicht indien het onderbouwd zichtbaar kan maken in de meerjarenbegroting dat de uitgaven en inkomsten weer structureel in evenwicht zullen komen en er geen sprake meer is van een negatieve algemene reserve. De gemeente moet dus zelf zorgen dat de financiën weer op orde komen. Niets doen betekent dat het regime van preventief toezicht gehandhaafd blijft. Na 10 jaar preventief toezicht wordt deze “automatisch” omgezet in een artikel 12 status. We moeten dus actie ondernemen en dat is ook door de gedeputeerde aan de portefeuillehouder Financiën aangegeven. Een eerste stap is het opstellen van een financieel herstelplan. Het plan van aanpak om een herstelplan op te stellen is in het college van 3 december 2013 vastgesteld (T13.16702). In het eerste kwartaal 2014 zullen een aantal scenario's voor herstel beschikbaar zijn. Deze scenario's worden meegegeven als input voor de coalitieonderhandelingen.

In het op te stellen financieel herstelplan zal antwoord gegeven moeten worden op de vraag hoeveel jaar de gemeente nodig heeft om financieel weer op orde te komen. Op grond van de huidige inschattingen lijkt een periode van 4 jaar hiervoor kort. Gezien vanuit de Provincie mag een gemeente er maximaal 10 jaar over doen om weer naar een structureel begrotingsevenwicht te komen. Gedurende deze periode staat de gemeente onder preventief toezicht.

Het verschil tussen preventief toezicht en artikel 12

Het onder preventief toezicht stellen is een besluit van de Provincie. Dit besluit staat los van een zogenoemde artikel 12 procedure. Een gemeente kan zelf de aanvraag indienen voor een artikel 12 status indien er sprake is van een structureel tekort en/of negatieve algemene reserve en de gemeente zelf niet in staat is dit financieel op te lossen door bezuinigingen of het verhogen van de lokale lasten. Om een artikel 12 aanvraag in te dienen moet aan een aantal voorwaarden zijn voldaan. Een belangrijke voorwaarde voor het kunnen indienen van een aanvraag is dat het OZB-tarief boven de toelatingsdrempel voor artikel 12 ligt. Daarnaast moet een aanvraag zijn ingediend uiterlijk op 1 november in het jaar voorafgaande het begrotingsjaar waarvoor een artikel 12 bijdrage wordt gevraagd. Het niveau van de OZB in Lansingerland ligt voor 2014 nog onder de toelatingsdrempel¹.

¹ De toelatingsdrempel voor het begrotingsjaar 2014 is een gemiddeld OZB-tarief van 0,1651% (zijnde 120% van het landelijk gemiddelde). Lansingerland zit voor 2014 op een OZB-tarief van 0,1262% voor woningen en 0,2083% voor bedrijven.

Een artikel 12 status wordt toegekend aan een gemeente indien sprake is van een structureel tekort en de gemeente geen mogelijkheid heeft dit zelf op te lossen binnen een periode van maximaal 10 jaar. De periode kan door de artikel 12 status worden verlengd naar bijvoorbeeld 20 jaar. Maar er kunnen ook extra eisen worden gesteld aan de OZB-tarieven, bijvoorbeeld verhogen tot 150% van het landelijk gemiddelde². Indien de gemeente op basis van deze verhoogde OZB en een langere periode dan 10 jaar in staat is zonder bijdrage de financiën op orde te krijgen zal er geen additionele bijdrage via het gemeentefonds worden verstrekt.

Bij een artikel 12 procedure staat de gemeente ook onder preventief toezicht, maar wordt daarnaast een artikel 12 inspecteur toegewezen vanuit het Ministerie. De artikel 12 inspecteur voert op basis van zijn bevoegdheden feitelijk de regie over de financiën van de gemeente. Op basis van de huidige informatie en gezien de conclusies uit de begrotingscan en de bestuurlijke gesprekken met de Provincie is het niet de verwachting dat in het geval van een artikel 12 aanvraag, de gemeente Lansingerland ook daadwerkelijk een extra bijdrage zal krijgen via het gemeentefonds. Wel zal de gemeente langer mogen doen dan 10 jaar om de begroting weer op orde te krijgen. De gemeente zal dus zelf haar verantwoordelijkheden moeten nemen ten aanzien van het uitgavenniveau (uitgaven verminderen) en het niveau van de lokale lasten (inkomsten verhogen).

Wat zijn de gevolgen van preventief toezicht?

Het onder preventief toezicht staat betekent dat:

- a. de begroting 2014 goedkeuring behoeft van de Provincie (gebruikelijk);
- b. zolang deze goedkeuring niet is verkregen, de gemeente, behalve in gevallen van dringende spoed, geen verplichtingen aan mag gaan zonder voorafgaande toestemming van de toezichthouder;
- c. begrotingswijzigingen goedkeuring behoeven van de Provincie.

Ad a) Goedkeuring begroting

Als gevolg van het preventief toezicht zal de Provincie de door de gemeenteraad vastgestelde begroting 2014 nader onderzoeken om vast te stellen of de begroting (alsnog) wordt goedgekeurd. Wettelijk gezien neemt de Provincie na 13 weken een besluit naar aanleiding van dit onderzoek. Hierbij betreft zij ook een eventueel opgesteld financieel herstelplan. De genoemde 13 weken kunnen eenmalig met 13 weken worden verlengd wanneer de gemeente aangeeft binnen deze 26 weken met een definitieve, onderbouwde oplossing voor de tekorten te komen. Conform planning komt Lansingerland in juni 2014 met deze onderbouwde oplossing (in casu de kadernota) naar de Raad. Hiermee wordt de termijn van 26 weken niet gehaald en valt de gemeente in 2014 onder preventief toezicht. Dit is ook zo besproken met de gedeputeerde. De Provincie heeft overigens aangegeven dat ze in verband met de omvang van de financiële problematiek van Lansingerland de gemeente sowieso geheel 2014 onder preventief toezicht wil houden.

Ad b) Aangaan van verplichtingen

Zolang de begroting 2014 niet is goedgekeurd kan de gemeente geen verplichtingen aangaan zonder de voorafgaande toestemming van de Provincie. Omdat deze formele benadering de uitvoering van het beleid en de wettelijke taken van de gemeente in gevaar zou kunnen brengen is het gebruikelijk dat Provincie en gemeente afspraken maken over welke uitgaven nog wel gedaan kunnen worden en welke verplichtingen mogen worden aangegaan. Dit kan bijvoorbeeld door gedeeltelijke goedkeuring van de begroting (volgens artikel 10:29 Algemene Wet Bestuursrecht). Een veel voorkomende manier is dat de toezichthouder het bestaande beleid op basis van de begroting 2013 goedkeurt, maar goedkeuring

² Dit zou voor 2014 een gemiddeld OZB-tarief zijn van 0,2064%.

onthoudt aan nieuw beleid. Deze afspraken zijn ook gemaakt tussen de provincie en de gemeente Lansingerland.

Ad c) Goedkeuring begrotingswijzigingen

Omdat de begroting 2014 (nog) niet is goedgekeurd, is de begroting 2013 als laatst goedgekeurde begroting het kader voor het doen van uitgaven. Uitzondering hierop vormen de budgetten waarvan de Raad zelf al middels het vaststellen van de begroting 2014 tot verlaging heeft besloten. Deze uitzondering geldt op programmaniveau.

Het doen van uitgaven boven het niveau van de begroting 2013 (door investeringen, beleidsintensiveringen of nieuw beleid) is alleen mogelijk door vooraf de begroting te verhogen op basis van een raadsbesluit. Dit besluit tot verhoging moet daarna door de Provincie worden goedgekeurd. De Provincie toetst daarbij op 'nut en noodzaak'³ van de betreffende uitgave. Dit is een stringente toets. Het doen van nieuwe uitgaven boven het niveau van de begroting 2013 is dus alleen mogelijk na goedkeuring door de Provincie.

De Gemeentewet bevat een aanvulling op de bepaling van de AWB (artikel 207 Gemeentewet). Als er een besluit tot wijziging van de begroting wordt aangeboden terwijl de begroting nog niet is goedgekeurd, dan begint de termijn van 13 weken voor het wijzigingsbesluit pas te lopen op de dag dat de begroting wordt goedgekeurd. Zolang de begroting of een besluit tot wijziging niet is goedgekeurd is er toestemming van Gedeputeerde Staten nodig voor het aangaan van verplichtingen.

De Provincie heeft overigens zelf benadrukt dat de termijn van 13 weken een maximale termijn is. Het krijgen van goedkeuring door de Provincie kan dus veel sneller als deze 13 weken. Voorwaarde hierbij is wel dat de gemeente de Provincie periodiek informeert over actuele (financiële) ontwikkelingen en zelf haar processen zo inricht dat adequate voorstellen richting de Provincie gaan. Met de Provincie zijn hierover afspraken gemaakt.

Wat betekent preventief toezicht voor budgetten en kredieten?

Preventief toezicht heeft gevolgen voor budgetten en kredieten. Hierna wordt per soort budget/krediet aangegeven wat de consequenties van preventief toezicht zijn.

Exploitatiebudgetten

Uitgaven op exploitatiebudgetten zijn rechtmatig tot het niveau van de vastgestelde begroting 2013 inclusief de reeds door de gemeenteraad goedgekeurde wijzigingen van de begroting 2013. De laatste wijziging betreft de effecten van de Najaarsnota 2013. Uitzondering hierop zijn die budgetten (toets vindt plaats op programmaniveau) die door de gemeenteraad bij het vaststellen van de begroting 2014 al naar beneden zijn bijgesteld. Ook incidentele uitgaven 2013 vallen hier buiten omdat deze in de begroting 2014 niet meer zijn opgenomen.

³ Ter illustratie als voorbeeld het investeren in groen. Zolang er geen sprake is van het voorkomen van veiligheidsrisico's of kapitaalvernietiging hebben deze investeringen geen 'noodzaak'. Het niet renoveren betekent wel iets voor de beeld- en omgevingskwaliteit, maar dat is geen criterium.

Investeringskredieten

De jaarschijf 2013 uit het MIP 2013-2017 zijn de laatst goedgekeurde investeringen. Voor investeringen groter dan € 200.000 geldt dat deze al via aparte raadsbesluiten in 2013 beschikbaar zijn gesteld. De jaarschijven 2014 t/m 2017 uit het MIP 2013-2017 maken formeel geen onderdeel uit van de begroting 2013 die door de Provincie is goedgekeurd. De jaarschijf 2014 uit het MIP 2014-2018 maakt onderdeel uit van de begroting 2014 die (nog) niet is goedgekeurd door de Provincie. Voor alle investeringen betekent dit dat vanaf heden de Provincie deze zal moeten goedkeuren. De Provincie doet dit alleen indien 'nut en noodzaak' van de investering overduidelijk is aangetoond. Dit stelt eisen aan de kwaliteit van investeringsvoorstellen en de werkwijze waarop we investeringen goedkeuren.

Vooruitlopend op het preventieve toezicht heeft de gemeenteraad bij de begroting 2014 een amendement aangenomen waarbij een investeringsstop wordt ingesteld. Gegeven onze financiële positie trekken wij de strekking van dit amendement ook door naar nog niet uitgevoerde investeringen tot en met 2013 (waarvoor dus al wel kredieten beschikbaar zijn gesteld). Ook voor investeringen waarbij de gemeente een (gedeeltelijke) bijdrage van derden krijgt gelden deze spelregels.

Budgetten grondexploitatie

Voor grondexploitaties gelden de budgettaire kaders van de laatst door de Raad vastgestelde actualisatie. Dit is de actualisatie die door de Raad op 31 oktober 2013 is vastgesteld. Binnen deze kaders kan het college uitgaven doen waarbij wel het Raadsbesluit van 31 januari 2013 met betrekking tot de uitwerking van amendement 2012-16 wordt toegepast.

Daarnaast geldt op grond van het preventieve toezicht dat voorstellen voor het aankopen van grond en het doen van investeringen, voor zover deze niet eerder in de met de provincie afgestemde GREX zaten, goedkeuring moeten hebben van de Provincie. Voor wat betreft dergelijke uitgaven moeten 'nut, noodzaak en marktconformiteit' worden aangetoond. Grondverkoop behoeven geen voorafgaande goedkeuring zolang er sprake is van 'marktconforme' verkoopprijzen.

Hoe verder: financieel herstelplan en procedure afspraken

Recent heeft u het plan van aanpak voor het financieel herstelplan ontvangen. Naar aanleiding van het preventieve toezicht zijn binnen de organisatie werkafspraken gemaakt die moeten borgen dat wordt voldaan aan de consequenties van preventief toezicht. Deze afspraken zijn ook gedeeld met de Provincie. Ambtelijk wordt eens per maand met de Provincie overlegd over actuele (financiële) ontwikkelingen binnen de gemeente.

Door de noodzakelijke afstemmingsmomenten met de Provincie ontstaat extra druk op de planning van besluitvormingsprocedures voor het college en in het verlengde hiervan de Raad. Niet uit te sluiten valt dat deze druk in incidentele situaties gevolgen kan hebben voor beoogde opleverdata van beleidsdocumenten.

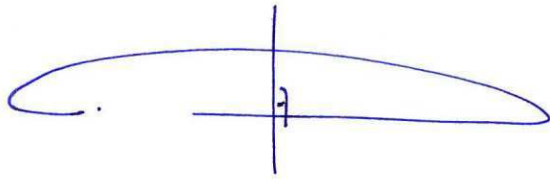
Uitgaven van dringende spoed

Bij preventief toezicht heeft de provincie het laatste woord ten aanzien van de begroting en ligt het budgetrecht dus niet meer alleen bij de Raad. Het aangaan van financiële verplichtingen die volgens de Raad dringende spoed hebben en waarbij niet vooraf goedkeuring van de Provincie kan worden verkregen kunnen in specifieke situaties tot persoonlijke aansprakelijkheidsstelling leiden van de raadsleden die vóór de begrotingswijziging hebben gestemd.

Tot slot

Preventief toezicht is geen vrijblijvend fenomeen en zal altijd leiden tot extra inspanningen voor betrokken partijen (uw Raad, het college, de ambtelijke organisatie en de Provincie). Wij verwachten dat de interne werkafspraken en de afspraken die met de Provincie zijn gemaakt ertoe bijdragen dat deze extra inspanningen (administratieve lastenverzwaring) als gevolg van het preventieve toezicht tot een minimum is beperkt.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, sweeping horizontal stroke with a vertical line intersecting it near the center.

drs. ing. Ad Eijkenaar
Secretaris

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, stylized 'R' shape with a horizontal line extending to the right.

Coos Rijdsijk
Burgemeester

Gedeputeerde Staten

Directie Leefomgeving en Bestuur
Afdeling Bestuur
Contact
H.Guyt
070 441 6727
h.guyt@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum

Ons kenmerk
PZH-2013-453438836
Uw kenmerk

Bijlagen

De raad van de gemeente
LANSINGERLAND
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Onderwerp
Toezichtregime begroting 2014

Geachte raad,

Elk jaar besluiten wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief of preventief begrotingstoezicht geldt. Zie artikel 203 van de Gemeentewet.
Repressief toezicht is regel. Dit houdt in, dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven uw begroting en de begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.
Preventief toezicht is uitzondering. Dit betekent dat de begroting en begrotingswijzigingen eerst nog door ons moeten worden goedgekeurd voordat u tot uitvoering kunt overgaan.

Besluit: Preventief begrotingstoezicht voor 2014

Wij hebben geconstateerd dat uw begroting niet voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Uw begroting is naar ons oordeel materieel niet in evenwicht en in de meerjarenraming heeft u niet aannemelijk gemaakt dat u dit evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand brengt. Daarom hebben wij besloten dat voor uw gemeente voor het jaar 2014 sprake is van preventief begrotingstoezicht. Dit betekent dat de begroting en begrotingswijzigingen eerst nog door ons moeten worden goedgekeurd voordat u tot uitvoering kunt overgaan.

Lopende verplichtingen

Wel verlenen wij u hierbij toestemming om aan uw lopende verplichtingen te voldoen, zoals structureel geraamd in uw begroting van 2013. Indien een budget voor 2014 echter lager uitvalt dan voor 2013, dan geldt onze toestemming voor het lagere bedrag. Voor nieuw beleid moet uw gemeente eerst onze toestemming vragen.

Zolang de begroting niet is goedgekeurd, moet het college van Burgemeester en Wethouders alle beslissingen die financiële gevolgen hebben of kunnen hebben uiterlijk binnen twee weken aan ons toezenden. Daartoe behoren onder meer:

- investerings- en kredietbesluiten;
- besluiten tot aankoop van gronden;
- nieuw beleid;

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65
stoppen dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

- begrotingswijzingen 2014.

Zie artikel 211 van de Gemeentewet.

Wettelijk kader/toetsingscriteria

Ons besluit is gebaseerd op de kaders en criteria genoemd in:

1. de Gemeentewet;
2. de Algemene wet bestuursrecht;
3. het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten(BBV);
4. het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader 'Zichtbaar toezicht' van februari 2008;
5. onze begrotingscirculaire van 28 maart 2013, kenmerk PZH-2013-370816533.

De criteria om voor het repressieve begrotingstoezicht in aanmerking te komen zijn:

1. de jaarrekening 2012 en de begroting 2014 zijn tijdig, respectievelijk vóór 15 juli en 15 november 2013, ingezonden;
2. de begroting 2014 is naar ons oordeel in evenwicht of, als dat niet het geval is, in de meerjarenraming is aannemelijk gemaakt dat dit evenwicht uiterlijk in 2017 tot stand zal worden gebracht;

Wij bedoelen met evenwicht “structureel en reëel evenwicht”. Hiervan is sprake indien, op basis van het bestaande beleid en het aanvaarde vastgestelde nieuwe beleid, de structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Daarbij dienen de begroting en de meerjarenraming uiteraard volledig en reëel te zijn.

Opmerkingen naar aanleiding van ons onderzoek

Begroting 2014: Preventief toezicht

Het actieve grondbeleid in combinatie met de ontwikkelingen op de huizenmarkt na 2008 hebben geleid tot de grondexploitatieproblematiek in uw gemeente. Deze zorgwekkende ontwikkeling is dit jaar aanleiding geweest voor diverse bestuurlijke overleggen. Voor nadere analyses van de oorzaken en voor de verkenning van mogelijke oplossingsrichtingen zijn, in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, een verkorte begrotingsscan en een reguliere begrotingsscan (verdiepingsscan) opgesteld.

Met het oog op de problematiek heeft u bij de begrotingsbehandeling besloten de aanbevelingen uit de verdiepingsscan over te nemen en in 2014 uit te voeren in een meerjarig financieel herstelplan.

In de begroting 2014 ontbreekt dit herstel nog en daarom geldt voor 2014 preventief toezicht. Er is sprake van forse nog in te vullen taakstellingen om de negatieve reserve aan te zuiveren en om rijksbezuinigingen te dekken. Daardoor ontbreekt evenwicht in de begroting 2014. In de meerjarenraming 2015-2017 wordt het evenwicht niet hersteld. De aanzuivering van de negatieve algemene reserve wordt niet binnen de meerjarenperiode gerealiseerd.

Begroting 2014 en meerjarenraming 2015-2017

De begroting 2014 wordt sluitend gepresenteerd. Dit is het resultaat van ombuigingen en van lastenverzwaring. Door de grote verliezen bij de grondexploitaties is de stand van de algemene reserve ca. 30 miljoen euro negatief. Dit leidt vanaf 2014 tot een forse taakstelling, waardoor de begroting 2014 niet in evenwicht is.

De meerjarenbegroting 2015-2017 laat, rekening houdend met de aanvullende rijksbezuinigingen uit de septembercirculaire over het gemeentefonds, oplopende taakstellingen zien tot ca. 3,4 miljoen euro in 2017.

De termijn van aanzuivering van de algemene reserve en de bijbehorende taakstelling zal in 2014 nader worden vastgesteld op basis van scenario's in het herstelplan. Deze aanvullende taakstelling bedraagt, op basis van een aanname van 10 jaar, ca. 3,1 miljoen euro per jaar. Daarmee loopt de taakstelling in het meerjarenperspectief op tot ca. 6,5 miljoen euro.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Door de negatieve algemene reserve is uw gemeente op dit moment niet in staat risico's op te vangen. De beoogde aanzuivering is daarom dringend gewenst.

Wij merken hierbij op dat de aanzuivering moet worden gekoppeld aan verdere maatregelen om de risico's in uw gemeente af te dekken met voldoende weerstandscapaciteit.

Wij verzoeken u de maatregelen gericht op de verbetering van uw financiële positie voortvarend ter hand te nemen en gaan er van uit dat deze maatregelen inderdaad leiden tot herstel van uw begrotingsevenwicht en tot voldoende weerstandsvermogen.

Bestuurlijk overleg

Op 13 december jl. heeft bestuurlijk overleg met uw wethouder financiën plaatsgevonden. In dit overleg is de gemeente geïnformeerd over ons voorgenomen besluit Lansingerland voor 2014 onder preventief toezicht te plaatsen. Daarbij is bijzondere aandacht besteed aan de ernst en de omvang van de huidige tekortproblematiek en de noodzaak van te nemen maatregelen.

Wij hebben kennisgenomen van uw besluiten om in 2014 een ingrijpend herstelplan op te stellen en om een investeringsstop in te stellen. De uitwerking van deze besluiten zal tussentijds met uw gemeente worden afgestemd.

De instelling van preventief toezicht impliceert dat de begroting 2014 en begrotingswijzigingen 2014 eerst nog door ons moeten worden goedgekeurd, voordat u tot uitvoering kunt overgaan. Voor de goedkeuring van uw begroting is het herstelplan van groot belang. In het bestuurlijk overleg is gebleken dat de besluitvorming over het herstelplan plaatsvindt door de nieuwe raad. Gelet op de te hanteren wettelijke goedkeuringstermijn van uiterlijk 15 mei 2014 (zie onder) betekent dit dat naar verwachting goedkeuring zal moeten worden onthouden aan de begroting 2014.

Aandachtspunten voor de begroting 2015

Realistische programmering van woon- en werklocaties

Momenteel wordt door samenwerkende gemeenten en door ons gewerkt aan nieuwe regionale programma's voor de ontwikkeling van woon- en werklocaties. Dit kan ertoe leiden dat in verschillende gemeenten ontwikkelingen vertraagd of niet zullen plaatsvinden in de komende jaren. Dit heeft veelal financiële consequenties voor gemeenten. Wij vragen u in de begroting transparant te zijn over hoe uw aannames zich verhouden tot realistische, regionale programmering van woon- en werklocaties binnen provinciale beleidskaders. Daarbij is transparantie nodig over de verhouding tussen programma's, de woningbehoefteraming en behoefte-ramingen voor bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel. Tevens verzoeken wij u de aannames in de grondexploitatie over de ontwikkeling van programma's voor woningbouw en werklocaties aantoonbaar aan te sluiten bij faseringsafspraken op langere termijn die deel uitmaken van de regionale programmering. Risico's zullen transparant in beeld gebracht moeten worden.

Decentralisaties

Zowel door gemeenten als door het Rijk wordt momenteel gewerkt aan de invoering van de decentralisaties. Aan rijkszijde staan de komende maanden in het teken van de behandeling van de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet. Deze wetten zullen de gemeenten een duidelijker beeld geven over de taken en verantwoordelijkheden en over de met de decentralisaties gemoeide ombuigingsaankstellingen en budgetten. Wij verzoeken u om zo goed mogelijk inzicht te geven in de financiële gevolgen en risico's die de decentralisaties van rijkstaken voor u als gemeente betekenen.

Interbestuurlijk Toezicht

Per 1 oktober 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht in werking getreden. Met deze wet is het interbestuurlijk toezicht op de gemeenten vereenvoudigd. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van wettelijke taken ligt in eerste instantie bij de gemeenten zelf, bij het college van Burgemeester en Wethouders dat verantwoording aflegt aan de gemeenteraad. Uitgaande van vertrouwen in en zelfsturing van gemeenten wordt door ons de informatie over en het toezicht op de wettelijke taakbehartiging door gemeenten op een aantal domeinen geregeld in de bestuursovereenkomst interbestuurlijk toezicht die uw gemeente en de provincie in 2013 hebben gesloten.

Financieel toezicht is een specifieke taak van de provincie met zijn eigen toezichtinstrumenten. Daarbij is het van belang te weten dat het financieel toezicht op de gemeenten wel onderdeel uitmaakt van de bestuursovereenkomst interbestuurlijk toezicht. Jaarlijks wordt van uw gemeente gevraagd om informatie te verstrekken over de lopende begroting en meerjarenbegroting in de eigen 'Staat van gemeente'. Meer informatie kunt u vinden in de toegezonden brief hierover, d.d. 4 juni 2013, kenmerk PZH-2013-386133767. Wanneer u vragen heeft, kunt u contact opnemen met de behandelend ambtenaar vermeld bovenin deze brief.

Inzendtermijn begroting en jaarrekening

Wij hebben geconstateerd dat u de begroting en de jaarrekening tijdig hebt ingezonden.

Termijnen

Wij maken ons besluit over de begroting 2014, uiterlijk binnen 13 weken na de verzending ter goedkeuring aan u bekend. Wij kunnen ons besluit met ten hoogste 13 weken verdagen, zodat wij het besluit uiterlijk 15 mei 2014 aan u moeten mededelen. Zie artikel 10:31 van de Algemene wet bestuursrecht.

Tot slot

Wij ontvangen graag vóór 1 februari 2014 uw reactie op deze brief.

Wij hebben een afschrift van deze brief aan het College van Burgemeester en Wethouders gezonden.

Bezwaarprocedure

Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden ingevolge artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht bij ons een gemotiveerd bezwaarschrift indienen. Dit bezwaarschrift moet binnen **zes weken** na de dag van verzending of uitreiking van het besluit worden toegezonden, onder vermelding van 'Awb-bezwaar' in de linkerbovenhoek van enveloppe en bezwaarschrift. Het bezwaar moet worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, t.a.v. het Awb-secretariaat, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.

Krachtens artikel 6:16 van de Algemene wet bestuursrecht schorst het bezwaar de werking van dit besluit niet. Gelet hierop kan - als tegen dit besluit bezwaar wordt aangetekend - ingevolge artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank 's-Gravenhage, sector Bestuursrecht, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag (bezoekadres Prins Clauslaan 60 te Den Haag), een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening worden ingediend.

Wij verzoeken u een kopie van dit verzoek om een voorlopige voorziening te zenden aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

mw. drs. J.A.M. Hilgersom
secretaris

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.